

Надавачі небанківських фінансових послуг повинні розкривати на власному веб сайті звітність та іншу інформацію протягом чотирьох місяців із дня припинення або скасування воєнного стану в Україні [5].

Отже, небанківські фінансові установи виявилися менш готовими до викликів війни порівняно з банками і гірше впоралися з операційними ризиками. Проте в усіх сегментах небанківського фінансового ринку залишаються компанії, що й надалі безперервно надають якісні послуги. Регулятор дає змогу учасникам ринку відновитися, не застосовуючи заходи впливу за низку порушень. Водночас небанківські фінансові установи повинні мобілізувати власні ресурси для відновлення та зберігати прозорість у відображенні фінансового стану.

Список використаних джерел: 1. Національний банк запустив сайт про роботу фінансової системи під час війни URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-zapustiv-sayt-pro-robotu-finansovoyi-sistemipid-chas-viyni> 2. Як небанківським фінансовим установам звітувати під час війни URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/yak-nebankivskim-finansovim-ustanovam-zvituvati-pid-chas-viyni>. 3. Сарахман О. М. Нарахування і ведення обліку податку на додану вартість в період дії воєнного стану / О. М. Сарахман // Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, Львів, Україна, 22-23 березня 2022 р. Львів: ЛНУП, 2022. Ч. 1. С. 367-370. 4. Ринок небанківських фінансових послуг після війни. 5. Як небанківським установам звітувати під час війни? URL: <https://news.dtk.ua/finance/bank-system/75554-yak-nebankivskim-ustanovam-zvituvati-pid-casviini>.

УДК 657

Сяркевич В. О., здобувач вищої освіти, спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Хомуляк Т. І., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Ключові слова: фінансова звітність, управлінські рішення, підприємство, управління.

Управління підприємством - це рішення, які приймаються ключовими співробітниками компанії для забезпечення ефективного функціонування підприємства та його управління. Всі рішення, які приймаються керівним персоналом ґрунтуються на основі наявної та достовірної фінансової та нефінансової інформації, що була опрацьована до відповідного формату на основі якого керівництво має можливість прийняття управлінські рішення.

В ході нашого дослідження ми сконцентруємось на вивченні управлінських рішень на основі фінансової інформації, а саме фінансовій звітності. Тому що фінансова звітність є ключовим джерелом даних для оцінки фінансового стану підприємства як внутрішніми так і зовнішніми користувачами, а також є основою для прийняття фінансових рішень на підприємстві.

Фінансові рішення – це рішення, які визначають розподіл фінансових ресурсів компанії для її ефективного функціонування та подальшого розвитку в майбутньому. Тобто, це рішення які впливають на використання капіталу підприємства та його розподіл між різними галузями підприємства.

Дослідженням ролі фінансової звітності в процесі прийняття управлінських рішень займалися такі відомі вчені, як Ф.Ф. Бутинець, Є.В. Мних, І.Б. Олексів, В.Р. Кігель, І.Д. Фаріон, С.І. Шкарабан, В.О. Василенко та ряд зарубіжних вчених Д. Казанський, В. Ковальов, О. Кулагін, М. Петров, Джеймс К. Ван Хорн, Джон М. Вахович, В.М. Трояновський тощо. Окремі аспекти щодо прийняття управлінських рішень розкриті в працях В.І. Єфіменка, Г.Г. Кірейцева, М.В. Кужельного, В.Г. Лінника, Ю.Я. Литвина, П.Т. Саблука, В.В. Сопка, В.Г. Швеця, В.О. Шевчука, М.Г. Чумаченка, В.Ф. Палія, О.С. Бородкіна [2].

Отже, як ми зазначили раніше фінансова звітність є головним джерелом даних для управління підприємством. На її основі здійснюється аналіз, прогнозування, планування та прийняття управлінських рішень. Саме тому давайте розглянемо складові фінансової звітності та їх призначення:

- Форма №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання та власний капітал);
- Форма №2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства за звітний період);
- Форма №3 „Звіт про рух грошових коштів” (Звіт, який відображає надходження і видаток грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства у звітному періоді)
- Форма №4 „Звіт про власний капітал” (Звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду);
- Форма №5 „Примітки до річної фінансової звітності” (Сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію і обґрунтованість статей фінансових звітів, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами)) [1].

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначається, що фінансовий звіт складається з метою надання користувачам, внутрішнім та зовнішнім, повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, про фінансові результати, про рух коштів та про власний капітал підприємства [3].

Згідно з законом підприємство, що складає фінансову звітність зобов'язується висвітлити всі напрями своєї діяльності, надавати тільки точні дані, які підтвердженні обліком підприємства. Інформація, що подається в фінансовій звітності регулюється національними чи міжнародними правилами, вимогами та нормами, завдяки яких звітність формується в зрозумілому для користувачів форматі. Єдиний формат надає можливість порівняння поточні показники в звітності до показників попереднього року, завдяки чому ми можемо проаналізувати покращення чи погіршення в звітності компанії та встановити сфери, в яких керівництву необхідно прийняти управлінське рішення для більш ефективного функціонування компанії. Також, варто зазначити що важливо вказувати тільки необхідну звітність, без зайвої деталізації та аналізу, яка буде використовуватись для управління підприємством.

Аналітичний процес, який лежить в основі прийняття управлінських рішень, передбачає використання різноманітної інформації та даних. У залежності від тих чи інших потреб та можливостей отримання користувачами інформації, що необхідна для прийняття обґрунтованих рішень, існують різні її джерела. Очевидно, що бухгалтерська фінансова звітність містить найбільший обсяг інформації. Проте досить велика частина інформації реалізується через інші методи бухгалтерського обліку, а також надходить із зовні та характеризує зовнішнє середовище [4].

Тепер розглянемо основних внутрішніх та зовнішніх користувачів фінансової інформації та мету їх використання фінансової звітності:

- Менеджери (Оцінювання ефективності виробничо-господарських операцій та фінансової діяльності; Ухвалення управлінських рішень);
- Податківці (Використання звітності для обрахунків та перевірки всіх аспектів пов'язаних з оподаткуванням);
- Акціонери (Аналіз прибутків та ризику не повернення вкладів; Аналіз майбутнього розвитку компанії та здатності виплачувати дивіденди);
- Кредитори (Аналіз наявності капіталу для виплати кредитів та відсотків по ним);
- Постачальники (Аналіз наявних ресурсів для виплати кредиторської заборгованості за поставками);
- Покупці (Аналіз можливості підприємства продовжувати свою діяльність, для розуміння майбутніх перспектив співпраці).

Отже, ефективність управлінських рішень на підприємстві залежить від правильності побудови фінансової звітності та використання достовірної інформації. Ми маємо розуміти, що в сучасній ринковій економіці приймання ефективного управлінського рішення на основі лише внутрішніх даних не є можливим. Особливо в сучасних умовах війни. Для забезпечення ефективного функціонування підприємства при прийнятті управлінських рішень нам необхідно також, включати інформацію про конкурентів на нашому ринку, аналізувати можливо-

сті диверсифікації ризику, тобто перенесення частини виробничих потужностей за межі країни, аналізувати політичну та економічну ситуацію не тільки в межах країни, але й в світі. Все з вище переліченого впливає на прийняття ефективних управлінських рішень. Проте, потрібно враховувати не тільки достовірність та своєчасність інформації, але й її правильне оформлення та подання для подальшого ґрунтовного аналізу з боку керівництва.

Список використаних джерел: 1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства Фінансів України 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>. 2. Алгоритм прийняття управлінських рішень на основі аналізу спеціалізованої фінансової звітності. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/9430/1/Даньків_Шеверя_АЛГОРИТМ%20ПРИЙНЯТТЯ%20УПРАВЛІНСЬКИХ%20РІШЕНЬ%20НА%20ОСНОВІ%20АНАЛІЗУ_Одеса_2009_4%2882%29_C.81-95..pdf. 3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 40. Ст. 365 (редакція від 10.08.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>. 4. Дослідженням ролі фінансової звітності в процесі прийняття управлінських рішень. URL: <https://repozytorium.ukw.edu.pl/bitstream/handle/item/3797/The%20Role%20of%20Financial%20Statements%20in%20the%20Process%20of%20Managerial%20Decision%20Making.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

УДК 657

Шубенко Є. С., канд. екон. наук, асистент кафедри обліку і оподаткування.

Бондар Д. В., магістр

Державний університет економіки і технологій, м. Кривий Ріг, Україна

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ З ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Ключові слова: основні засоби, воєнний стан, вилучення, знищення, нарахування амортизації.

Повномасштабне військове вторгнення зі сторони російської федерації кожен день несе тяжкі втрати людських життів, знищення та псування майна, що перебуває у власності юридичних осіб та держави. Попри дію форс-мажорних обставин у вигляді воєнного стану, необхідно забезпечувати продовження облікової діяльності на підприємстві. Дані бухгалтерського обліку основних засобів дозволяють уникнути негативних наслідків у майбутньому. Операції з основними засобами, які набули поширення в умовах воєнного стану, наведено рис. 1.

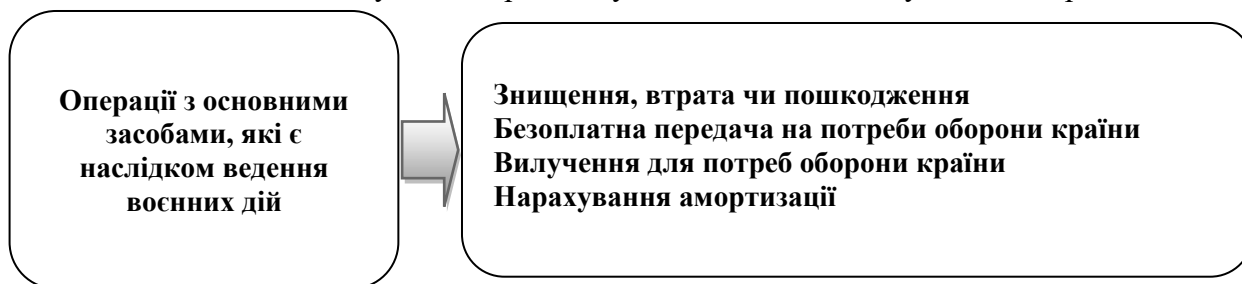

Рис. 1. Ключові операції з основними засобами в умовах воєнного стану

Багатьох суб'єктів підприємницької діяльності торкнулась проблема знищення, втрат чи пошкодження майна під час проведення активних військових дій. У таких ситуаціях важливим є документальна фіксація та з'ясування наслідків для цілей оподаткування. Основою для фіксації суб'єктом господарювання фактів псування, пошкодження чи втрати (знищення) запасів є документи з інвентаризації. Основні правила та порядок документального оформлення інвентаризації активів та зобов'язань визначено у Положенні про інвентаризацію активів та зобов'язань. Також визначено, за яких умов проведення інвентаризації є обов'язковим (у разі встановлення фактів псування цінностей; у разі техногенних аварій, пожежі чи стихійного лиха[3]). Тобто, це стосується випадків такого псування чи втрати основних засобів через війну. За результатами інвентаризації, майно що зазнало пошкодження, підлягає уцінці. Проведення інвентаризації вимагає наявності доступу до активів у зоні воєнних дій, який для